

Синиціна Юлія Петрівна
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат технічних наук, доцент

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Е сучасних умовах розвитку національної промисловості однією з основних умов ефективного функціонування підприємств є управління їх процесами. У наукових працях більшості сучасних вчених управління процесами підприємства неможливе без використання процесного підходу, який, зі свого боку, базується на моделюванні процесів підприємства.

Моделювання бізнес-процесів підприємства присвячено науковій праці видатних вчених, як-от: Ф. Тейлор, М. Хаммер і Д. Чампі, П. Фингар тощо. Трактуюванню значення поняття «бізнес-процеси», їх класифікації та розробленню методів їх моделювання присвячена значна кількість досліджень, виконаних українськими та іноземними науковцями, серед яких: Е.Ойхман; М. Робсон, Ф. Уллах; М. Хаммер та Д. Чампі; А. Шеєр; В. Демінг та інші [1].

Незважаючи на значні досягнення в теорії та практиці, питання, пов'язані з методами моделювання бізнес-процесів та їх використанням для впровадження процесного підходу на промислових підприємствах України, залишаються недостатньо вивченими.

Управління процесами є інформацією, необхідною для забезпечення управління, і спрямоване на підтримку стабільного та повторюваного процесу шляхом виявлення та усунення причин відхилень. Процеси розвитку орієнтовані на постійні, цільові зміни процесу на основі цілей, які встановлено керівним органом управління. Побудова бізнес-процесу, формування та вивчення моделі називаються моделюванням.

Моделювання ґрунтується на математичній теорії подібності, згідно з якою модель повинна достатньо точно відображати функціонування змодельованої системи. Термін «моделювання бізнес-процесів» визначається за допомогою термінології кількох галузей знань і містить у собі такі категорії, як моделювання і бізнес-процес. Моделювання базується на математичній теорії подібності, згідно з якою модель повинна достатньо точно відображати функціонування змодельованої системи. З погляду бізнес-процесу термін «моделювання» має два основних значення. По-перше, під моделюванням розуміють процес створення моделі як певного образу (оригіналу), що відображає найважливіші його риси та властивості. Якщо модель процесів вже

є, то моделювання – це процес дослідження функціонування системи. Метою моделювання бізнес-процесів є опис етапів та принципів функціонування моделі бізнес-процесів. Найважливішим елементом процесної моделі будь-якого підприємства є система класифікації бізнес-процесів. Модель бізнес-процесів – це текстовий, графічний, табличний або символічний опис, який відображає реальну або передбачувану діяльність організації.

Модель повинна містити такі відомості про бізнес-процес, як:

- перелік складових процесів (підпроцесів), які формують загальний процес;
- алгоритм виконання процесів;
- механізми контролю та управління в межах бізнес-процесу;
- чітке визначення відповідальних за виконання процесів;
- регламентація та документування входу та виходу процесу;
- перелік необхідних ресурсів для виконання кожного процесу;
- параметри, що характеризують результативність виконання кожного окремого процесу та бізнес-процесу в цілому.

Моделювання бізнес-процесу повинно здійснюватися поетапно. Текстова модель бізнес-процесів ґрунтується на принципах процесного підходу і містить такі етапи:

- ідентифікація наявних процесів;
- опис виконання кожного процесу;
- визначення відповідальних за координацію процесу;
- визначення ресурсозабезпечуючих компонентів процесу;
- поетапне проектування мережі процесів та створення процесної моделі;
- регламентація управління бізнес-процесами;
- оптимізація організаційної структури на основі створеної моделі.
- формування системи контрольних показників.

Отже, моделювання побудови системи бізнес-процесів на підприємстві є завданням, яке треба вирішувати комплексно. Усі вказані етапи моделювання бізнес-процесу мають описовий характер, на основі яких можна створити графічне, символічне і табличне відображення бізнес-процесу будь-якого підприємства. На нашу думку, моделювання бізнес-процесів українських підприємств повинно здійснюватися шляхом координації окремих галузей, як складових елементів розвитку національної промисловості.

1. Мельник О. Г., Муқан О. В., Злотнік М. Л. Особливості моделювання бізнес-процесів підприємства та їх оптимізування в контексті здійснення міжнародної діяльності. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2019. Вип. 2 С. 43–52.